

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2020-21 માટે
ધોરણ-12 : સંસ્કૃત (સામાન્ય પ્રવાહ)
વાર્ષિક પરીક્ષા
પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 100

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશિકો, મોડરેટરના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશિક તેમજ મોડરેટરને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની ધૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વિશ્લેષણ વૈચારિક કૌશળ્ય		કુલ ગુણ
				સંયોજન	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	30	35	20	11	04	100
ટકા	30 %	35 %	20 %	11 %	04 %	100 %

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	30	30	30
2.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	08	08	16
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	06	07	18
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	09	12	36
	પ્રશ્નોની કુલ સંખ્યા	53	58	100

પ્રકરણ / વિભાગ અનુસાર ગુણભાર :

ક્રમ	પાઠ / પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
1.	વેદામृતમ्	08
2.	સ્મૃતિરસસુધા	08
5.	યશ-યુધિષ્ઠિરસંવાદ:	07
7.	સુભાષિતમધુબિન્દવ:	06
8.	જ્ઞેય રૂપં તદેવ મે	04
9.	કિં વैદેન પ્રયોજનમ्	05
11.	દ દ દ ઇતિ	05
12.	કઙ્કણસ્ય તુ લોભેન	07
14.	વિવાહસંસ્કાર :	02
15.	નમો મહર્ષ્યે નિત્યમ्	06
16.	પુત્રલિકાપરીક્ષા	05
18.	પરિતુષા યાસ્યતિ	04

ક્રમ	પાઠ / પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
19.	પુસ્તકસ્ય આત્મવૃત્તાન્તઃ	04
20.	મુદ્રા નામ ધનં પ્રોક્તમ्	05
●	અભ્યાસ-1 ન્યાય પરિચય	04
●	અભ્યાસ-2 અલઙ્કાર પરિચય	02
●	અભ્યાસ-3 છન્દ પરિચય	02
●	સંસ્કૃત સાહિત્ય પરિચય	12
●	અપઠિતમ्	04
	કુલ ગુણ	100

નોંધ : ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ દ્વારા શૈક્ષણિક વર્ષ 2020-21 માટે અભ્યાસક્રમના રૂએ કરેલા પ્રકરણ/મુદ્રાઓમાંથી પ્રશ્નો પૂછવા નહિ.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2020-21 માટે
ધોરણ-12 : સંસ્કૃત (સામાન્ય પ્રવાહ)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ : 100

- સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ વિભાગ છે. દરેક વિભાગ વીસ (20) ગુણનો છે.
(2) દરેક પ્રશ્નોના જવાબો આપવા ફરજિયાત છે.
(3) પ્રશ્નના જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.

- સૂચના : (1) ઇસ પ્રશ્નપત્ર મેં કુલ પાંચ વિભાગ હૈ।
(2) સખી પ્રશ્નોને કે ઉત્તર લિખના અનિવાર્ય હૈ।
(3) દાહિની ઓર પ્રશ્નોને કે ગુણ દિએ હૈ।

- Instructions : (1) This question paper contains five section. Each section carries twenty (20) marks.
(2) All question are compulsory.
(3) Marks are indicated at the right side of the question paper.

(વિભાગ-A)

[08]

- અદ્યોલિખિતાનાં પદ્યાનામ् અનુવાદ કરુટ । (કયોશ્ચિત્તદ્વયો :)

નીચે આપેલ પદ્યભંડોનો અનુવાદ કરો. (કોઈપણ બે)

નિમ્નલિખિત પદ્યખણ્ડો કા અનુવાદ કરીજાએ : (કિન્હી દો)

Translate the following verses. (Any Two)

- (1) યસ્ય ભૂમિઃ પ્રમાન્તરિક્ષમુતોદરમ् ।
દિવં યશ્ક્રે મૂર્ધાં તસ્મે જ્યેષ્ઠાય બ્રહ્મણે નમઃ ॥
યસ્ય સૂર્યશ્કુચન્દ્રમાશ્ પુનર્ણવઃ ।
અર્થાત્ યશ્ક્રે આસ્યં તસ્મે જ્યેષ્ઠાય બ્રહ્મણે નમઃ ॥

- (2) વાર્તા ચ કૌતુકવતી વિમલા ચ વિદ્યા
લોકોત્તરં પરિમલશ્ કુરઙ્ગનાભેઃ ।
તैલસ્ય બિન્દુરિવ વારિણ દુર્નિવારમ्
એતત् ત્રયં પ્રસરતિ સ્વયમેવ ભૂમૌ ॥

- (3) સ્મृતિમાન् યુક્તિહેતુશો જિતાત્મા પ્રતિપત્તિમાન् ।
ભિષગૌષધસંયોગૈશ્વકિત્સાં કર્તુમહેતિ ॥
વ્યાયામસ્વિન્ગાત્રસ્ય પદ્ભ્યામુદ્રાતિતસ્ય ચ ।
વ્યાધયો નોપસર્પન્તિ વૈનતેયમિવોરગાઃ ॥

- અદ્યોલિખિતસ્ય સંસ્કૃતપ્રશ્નસ્ય ઉત્તરં સંસ્કૃતે દીયન્તામ् ।

નીચે આપેલ સંસ્કૃત પ્રશ્નોનો ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.

નિમ્નલિખિત સંસ્કૃત પ્રશ્ન કા ઉત્તર સંસ્કૃતમે લિખિએ:

Answer the following question in Sanskrit language :

- (4) વચः કુત્ર વક્તવ્યમ् ?

[02]

અથવા

મહત્ ભેષજં કિમ् અસ્તિ ?

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- (13) તदુપદેશાત् ઇદાનીમ् અહં સ્નાનશીલઃ દાતા વૃદ્ધઃ ગલિતનખદન્તઃ ન કથં વિશ્વાસભૂમિઃ ? મમ ચૈતાવાન् લોભવિરહઃ યેન સ્વહસ્તસ્થમ् અપિ સુવર્ણકઢ્કણં યસ્મै કસ્મैચિત્ દાતુમ् ઇચ્છામિ । ત્વं ચ અતીવ દુર્ગતઃ । તેન તત્તુભ્યં દાતું સયલોઽહમ् । તદત્ર સરસિ સ્નાત્વા સુર્વણકઢ્કણમ् ઇંદ્ર ગૃહાણ ।
- (14) યજમાનઃ - કિમિદં સપ્તપદીતિ ?
 પુરોહિતઃ - સપ્તાનામ् પદાનામ् સમાહારઃ સપ્તપદી । ઇયં સપ્તપદી વૈદિકસ્ય વિવાહવિધેઃ આત્મા ।
 યજમાનઃ - અસ્મિન् વિધૌ કિં ભવતિ ।
 પુરોહિતઃ - અસ્મિન् વિધૌ વધૂકરૌ જગદ્ બ્યાપકસ્ય ઈશ્વરસ્ય, દેવતાનાં પ્રતિનિધિરૂપસ્ય અગ્નેઃ સમાજસ્ય ચ સમક્ષમ् એકસ્યાં દિશાયાં સમાનયા ગત્યા સહભાવેન ચ સપ્તપદાનિ ચલતઃ ।
- અધોદત્તસ્ય પ્રશ્નસ્ય સંસ્કૃતભાષાયામ् ઉત્તરં લિખત ।
 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખો.
 નિમલિખિત પ્રશ્ન કા ઉત્તર સંસ્કૃત ભાષા મેં લિખિએ:
 Answer the following question in sanskrit language.
- (15) પ્રજાપતે: કતિ પુત્રા: તે ચ કે ? [02]
- અથવા
- (15) દયાનન્દેન આર્યસમાજસ્ય સ્થાપના કુત્ર કૃતા ?
- વિવરણાત્મિકાં ટિપ્પણીં લિખત ।
 વિવરણાત્મક નોંધ લખો.
 વિવરણાત્મક નોંધ લિખિએ :
 Write an explanatory note:
- (16) સત્યાર્થપ્રકાશઃ અથવા સંસ્કાર: [02]
- અધોદત્તાનાં રિકતસ્થાનાનાં પૂર્તિ કુરુત ।
 નીચે આપેલ ખાલી જગ્યા પુરો.
 નિમલિખિત રિકતસ્થાનોં કી પૂર્તિ કીજિએ:
 Fill in the blanks for the following :
- (17) સ્વભાવતઃ કૂરાઃ સન્તિ ? (અસુરાઃ, મનુષ્યાઃ) [01]
- (18) પ્રારમ્ભકેષુ ત્રિષુ પ્રદક્ષિણાયાં નેતૃત્વં ભવતિ । (વરસ્ય, કન્યાયાઃ) [01]
- (19) અન્ધશ્રદ્ધાયાઃ અન્ધકારં । (વિદારય, વિદારયત) [01]
- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનાં વિકલ્પેભ્ય: ઉચિતં વિકલ્પં ચિત્વા ઉત્તરં લિખત ।
 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધીને સાચો વિકલ્પ લખો.
 નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે વિકલ્પોં મેં સે સહી વિકલ્પ ઢૂંઢકર ઉત્તર લિખિએ ।
 Find out the correct option from the given options and write the answer.
- (20) પ્રદક્ષિણ શબ્દેન સામાન્યતાયા કિં સ્ફુર્તિં ભવતિ ? [01]
- (A) પરિતઃ ભ્રમણમ् (B) પરિતઃ ગાનમ् (C) સમાના ગતિઃ (D) અગ્રે ગમનમ्
- (21) તૃતીયાયાઃ પુત્રલિકાયાઃ કિયત્ મૂલ્યમ् ? [01]
- (A) શતરૂપ્યકમ् (B) સહસ્રરૂપ્યકમ् (C) લક્ષરૂપ્યકમ् (D) રૂપ્યકમાત્રમ्

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- (22) ઉત્તરીયં કઃ પ્રયોગીતા ? [01]
- (A) ચારુદત્તઃ (B) વસન્તસેના (C) વિદૂષકઃ (D) કુમ્ભીલકઃ
- (23) મુદ્રા કસ્ય સાધનમ् ? [01]
- (A) વિનિમયસ્ય (B) ક્રયસ્ય (C) વિક્રયસ્ય (D) વ્યવહારસ્ય
- (24) મહાપદ્માં પતિતં પથિકમ् ઉત્થાપયિતું કઃ કથયતિ ? [01]
- (A) વૃદ્ધવ્યાપ્તઃ (B) શાશકઃ (C) શૃગાલઃ (D) રાજપુત્રઃ

(વિભાગ-C)

- અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા સંસ્કૃત પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતભાષાયાં લિખત . [04]
નીચે આપેલા ગદ્યખણ્ડને વાંચીને સંસ્કૃત પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખો.
નિમલિખિત પરિચેદ કો પઢકર સંસ્કૃત પ્રશ્નોને કે ઉત્તર સંસ્કૃત ભાષા મેં લિખિએ .
Read the following passage and answer the sanskrit questions in sanskrit language.
- (25) ધાતુમયી મુદ્રા પ્રાચીનતરા અસ્તિ । કાર્ગજી મુદ્રા તુ અર્વાચીના । વિનિમયસ્ય સાધનત્વેન ધાતુમયાઃ મુદ્રાયાઃ પ્રયોગઃ
ભારતવર્ષે પ્રાયઃ સાર્ધદ્વિસહસ્રવર્ષેભ્યઃ પ્રચલતિ । પ્રાચીનકાલે એતાઃ મુદ્રાઃ સુવર્ણમયી, રજતમયી તામ્રમયી ચેતિ
વિવિધાઃ આસન् । પરન્તુ તદાર્દી કાર્ગજ્યઃ મુદ્રાઃ પ્રચલિતા ન આસન् ।
પ્રશ્નાઃ (A) કાર્ગજી મુદ્રા કીદૂશી અસ્તિ ?
(B) કા મુદ્રા પ્રાચીનતરા અસ્તિ ?
(C) પ્રાચીનકાલે મુદ્રાઃ કીદૂશ્યઃ આસન્ ?
(D) ભારતવર્ષે ધાતુમયાઃ મુદ્રાયાઃ પ્રયોગઃ કતિ વર્ષેભ્યઃ પ્રચલતિ ?
- સમીક્ષાત્મકાં ટિપ્પણી લિખત । (કયોશ્ચિત્ દ્વયોઃ)
સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. (કોઈપણ બે)
સમીક્ષાત્મક નોંધ લિખિએ । (કિન્હી દો)
Write the critical note (Any Two)
- (26) યક્ષ-યુધિષ્ઠિરનો સંવાદ [06]
યક્ષ-યુધિષ્ઠિર કા સંવાદ
Dialogue between yaksha and yudhistira.
- (27) મુદ્રાનું વૈવિધ્ય અને મહત્ત્વ
મુદ્રા કા વૈવિધ્ય ઔર મહત્ત્વ
Variety of currency and its importance.
- (28) મહાર્ષિ દયાનંદનો ઉપદેશ
મહર્ષિ દયાનંદ કા ઉપદેશ
Maharshi Dayanand's Preaching.
- અધોદત્તં સસંદર્ભ સ્પષ્ટીકરણં કુરુત । (કયોશ્ચિત્ દ્વયોઃ) [06]
નીચે આપેલ સંસદર્ભ સમજાવો. (કોઈપણ બે)
નિમલિખિત સસંદર્ભ સ્પષ્ટ કીજિએ । (કિન્હી દો)
Explain the following with reference to the context. (Any Two)
- (29) સમીક્ષ્ય કુર્યાદું વ્યાયામમ् ।
- (30) અરે મૂર્ખ બટુક પદે પરિવર્તય ।
- (31) જેયં રૂપં તદેવ મે ।

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- (32) અધોલિખિતાનિ વાક્યાનિ કથાનકક્રમાનુસાર પુનઃ લિખત | [04]

નીચે આપેલા વાક્યોને કથાનકના કમ પ્રમાણે ફરીથી લખો.

નિમલિખિત વાક્યો કે કથાનક કે ક્રમાનુસાર પુનઃ લિખિએ।

Write the following sentences according to sequence of the story.

- નૃપः તથાસ્તુ ઇતિ કથયિત્વા રાજસભા વિસર્જિતવાન् ।
- તતોऽસૌ નૃપઃ તત્કાર્ય મન્ત્રિણે સમર્પિતવાન् ।
- તતઃ સઃ પુત્રલિકાનાં કર્ણેષુ છિદ્રમેકં પશ્યતિ ।
- મન્ત્રી તાઃ પુત્રલિકાઃ સ્વીકૃત્ય ગૃહમાગચ્છતિ ।

(વિભાગ-D)

- અધોલિખિતમ् અનુચ્છેદ પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતભાષાયાં લિખત | [04]

નીચે આપેલ ફક્રો વાંચીને આપેલ પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખો.

નિમલિખિત અનુચ્છેદ પદકર દિએ ગાએ પ્રશ્નો કે ઉત્તર સંસ્કૃત મેં લિખિએ।

Read the following passage and answer the sanskrit questions in sanskrit language only.

- શ્વાપલ્લી નામૈકઃ ગ્રામ આસીત् । તત્ર બહવઃ કુકુરાઃ વસન્તિ સ્મ । તેષાં તીક્ષ્ણદન્તઃ નામ વૃદ્ધઃ સારમેયઃ અગ્રેસરઃ । એકદા ગંગાસ્નાનાય તસ્યેચ્છા સજ્જાતા । તતઃ સારમેયાણાં સભાયાં સઃ અઘોષયત् – “હે શુનકાઃ ભાગીરથ્યાઃ દર્શનમ् પવિત્રમ् । ભાગીરથ્યાં કૃતં સ્નાનં પાપહરમ् । તસ્માત् ગંગાસ્નાનેન પુણ્યપ્રાપ્તયે કાશીમહં ગચ્છામિ । મયા એષઃ નિશ્ચયઃ કૃતઃ” ।

પ્રશ્ના :

- કુત્ર બહવઃ કુકુરાઃ વસન્તિ સ્મ ?
- કઃ કુકુરાણાં અગ્રેસરઃ આસીત् ?
- ભાગીરથ્યાં કૃતં સ્નાનં કીદૃશમ् ?
- તીક્ષ્ણદન્તઃ કિમ् એચ્છત् ?

- અધોદન્તાનાં પ્રશ્નાનાં ગુર્જરભાષાયામ् ઉત્તરાણિ લિખત ।

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ ગુજરાતી ભાષામાં લખો..

નિમલિખિત પ્રશ્નો કે ઉત્તર હિન્ડી ભાષા મેં લિખિએ :

Answer the following questions in English.

- પ્રવાસી અને ગૃહસ્થીનો મિત્ર કોણ છે ? [02]

યાત્રિક ઔર ગૃહસ્થ કા મિત્ર કોન હૈ ?

Who is the friend of traveller and householder ?

- મનુષ્યોએ ‘દ’ વર્ણનો કયો અર્થ લીધો ? શા માટે ? [02]

મનુષ્યને ‘દ’ વર્ણ કા ક્યા અર્થ લિયા ? ક્યો ?

What meaning did men took for ‘દ’ letter ? why ?

- સંદેહની બાબતમાં મુસાફિર શું વિચારે છે ? [02]

સંદેહ કે બારે મે મુસાફિર ક્યા સોચતા હૈ ?

What does the traveller think about doubt ?

- અર્થવિસ્તાર કરુત ।

અર્થવિસ્તાર કરો.

અર્થવિસ્તાર કિંજિએ ।

Expand the Idea.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- (37) યેણાં દેશહિતાયैવ પ્રાણાઃ જ્ઞાનं તથા બલમ् ।
સૈનિકાઃ રાષ્ટ્રરક્ષાયै તસ્માત् રૂપં ત એવ મે ॥

[03]

અથવા

- (37) વિદ્યાદાને સદા રક્તાઃ સંસ્કારસેચને તથા ।
શિક્ષયન્તિ સમાજં યે તસ્માત્ રૂપં ત એવ મે ॥
- અધોદત્તાનાં રિક્તસ્થાનાનાં પૂર્તિ કુરુત ।
નીચે આપેલ ખાલી જગહ ભરિએ ।

Fill in the blanks.

- (38) મેધાં મે દદાતુ । (ઇન્દ્રઃ, સૂર્યઃ)

[01]

- (39) તુ તે પ્રશ્નાન् પ્રતિવક્ષ્યામિ । (યથાશક્તિ, યથાપ્રજ્ઞાં)

[01]

- (40) સર્વમ् આત્મવશમ् ? (દુઃખમ्, સુખમ्)

[01]

- અધોલિખિતાન् શ્લોકાંશાન् યોજયત ।
નીચે આપેલા શ્લોકાંશોને જોડિએ ।

નિમલિખિત શ્લોકાંશોકો જોડિએ :

Match the following verses.

[04]

- (41) તદદાનં ચૈવ શિષ્યેભ્યઃ – ન ચ નૌર્ગચ્છતિ સ્થલે ।

- (42) ભોજનાન્તે પિબેત् તત્ક્રં – આચારાત् ઈપ્સિતા પ્રજાઃ ।

- (43) નોદકે શકટં યાતિ – દિનાન્તે ચ પિબેત્ પયઃ ।

- (44) આચારાત् લભતે હ્યાયુઃ – વેદાભ્યાસો હિચ્છધા ।

(વિભાગ-E)

- પરિચયાત્મિકાં ટિપ્પણીં લિખત । (ક્યોશ્ચિત् દ્વયોः)

પરિચયાત્મક નોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

પરિચયાત્મક ટિપ્પણી લિખિએ : (કિન્હી દો)

Write introductory notes. (Any Two)

[08]

- (45) મહાભારતમ्

- (46) હિતોપદેશઃ

- (47) મૃચ્છકટિકમ्

- ન્યાય સ્પષ્ટ કુરુત ।

ન્યાય સમજાઇએ ।

ન્યાય સમજાઇએ :

Explain the maxim.

- (48) નદીસમુદ્રન્યાયઃ અથવા કણ્ટકવિદ્ધન્યાયઃ

[02]

- (49) ‘મનુષ્યે પોતાના શ્રેષ્ઠ સ્વભાવને જાળવી રાખવા સતત પ્રયત્ન કરવાના છે’ આ બાબત સમજાવવા કયો ન્યાય ઉપયોગી છે ?

[01]

- મનુષ્ય કો અપને સર્વશ્રેષ્ઠ સ્વભાવ કો બનાયે રખને કે લિએ નિરંતર પ્રયાસ કરને હૈ’ યે સમજને કે લિએ કૌનસા

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

ન્યાય ઉપયોગી હૈ?

- Which Nyaya is important to understand that a person should always try to keep up his noble nature.
(A) ઇક્ષુરસન્યાય: (B) અગ્નિશિખાન્યાય: (C) ઉપસર્ગન્યાય: (D) ઉષરવૃષ્ટન્યાય:
(50) 'જે કાર્ય આપણું નથી તેમાં પ્રવૃત્તિ ન કરવી' એટલે ક્યો ન્યાય ? [01]
 - 'જો કાર્ય હમારા નહીં હૈ તન ગતિવિધિયો મેં શામિલ ન હોના' યે કૌન સા ન્યાય હૈ ?
 - In which Nyaya it has been depicted that 'One must not get involved in an activity which is not his.'
(A) અવ્યાપાર-વ્યાપાર ન્યાય: (B) ચિત્રતુરગન્યાય: (C) ઉપસર્ગન્યાય: (D) અગ્નિશિખાન્યાય:
(51) આર્ય છંદમાં કુલ કેટલી માત્રા હોય છે ? [01]
 - આર્ય છંદ મેં કિતની માત્રા હોતી હૈ ?
 - How many total 'matras' are there in ' આર્ય ' metre ?
(A) 12 (B) 40 (C) 33 (D) 57
(52) 'મહામેઘ: ક્ષારં પિબતિ કુરુતે વારિ મધુરં' | પંક્તિમાં રહેલા છંદનું નામ લખો. [01]
 - 'મહામેઘ: ક્ષારં પિબતિ કુરુતે વારિ મધુરં' | પંક્તિ મેં રહે છંદ કા નામ લિખિએ .
 - 'મહામેઘ: ક્ષારં પિબતિ કુરુતે વારિ મધુરં' | Tell the name of the Metre.
(A) વસંતતિલકા (B) શિખરિણી (C) આર્ય (D) વંશસ્થ
(53) કયા અલંકારમાં દ્વિઅર્થી શબ્દનો પ્રયોગ થાય છે ? [01]
 - કૌનસે અલંકાર મેં દ્વિઅર્થી શબ્દ કા પ્રયોગ હોતા હૈ ?
 - In which Figure of speech there can be more than one meaning of a word ?
(A) ઉપમા (B) શ્લેષ (C) ઉત્પ્રેક્ષા (D) વ્યાજસ્તુતિ
(54) 'જ્યાં વિરોધ ન હોવા છતાં વિરોધ દર્શાવવામાં આવ્યો હોય' ત્યારે ક્યો અલંકાર બને છે ? [01]
 - 'જહાં વિરોધ નહીં હોને કે બાવજૂદ વિરોધ પ્રદાર્શિત કિયા હો' તબ કૌન સા અલંકાર બનતા હૈ ?
 - 'Where there is no contradiction but where the words showing contradiction' which is this figure of speech ?
(A) અર્થાત્તરન્યાસ (B) અતિશયોક્તિ (C) વિરોધ (D) રૂપકમ્
(55) ભારતીય પરંપરા અનુસાર આયુર્વેદના કેટલા અંગો છે ? [01]
 - ભારતીય પરંપરા અનુસાર આયૂર્વેદ કે કિતને અંગ હૈ ?

How many branches of Ayurveda's are according to Indian tradition ?

(A) 4 (B) 8 (C) 12 (D) 16
(56) ચરકના પ્રસિદ્ધ ગ્રંથનું નામ જણાવો. [01]
 - ચરક કે પ્રસિદ્ધ ગ્રંથ કા નામ બતાઇએ .
 - Name the charak's famous Granth.
(A) સુશ્રુતસહિતા (B) ચરકસહિતા (C) ભાવપ્રકાશ (D) માધવનિદાનમ્
(57) જ્યોતિષને શાનું અંગ માનવામાં આવે છે ? [01]
 - જ્યોતિષ કો કિસકા અંગ માના જાતો હૈ ?

Whose part is Astrology considered ?

(A) બ્રાહ્મણગ્રન્થાનામ् (B) ઉપનિષદામ् (C) વેદાનામ् (D) આરણ્યકગ્રન્થાનામ્
(58) વરાહમિહિર કોના પરમ ઉપાસક હતા ? [01]
 - વરાહમિહિર કિસકે પરમ ઉપાસક થે ?

Whose supreme worshiper was varahamihira ?

(A) શિવ (B) સૂર્ય (C) વિષ્ણુ (D) અગ્નિ

• • •